

Huvudman

Jönköpings kommun
kontaktcenter@jonkoping.se

Beslut

Datum 2024-12-18

Dnr SI 2024:8015

Sida **1 (5)**

Ärendet

Tematisk tillsyn av skolans val i årskurs 7–9 vid grundskolan Sanda Idrottshögstadium i Jönköpings kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Jönköpings kommun att senast den **fredag den 21 februari 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande omfördelning av tid till skolans val och beslutad timplan för årskurs 8 och 9. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Jönköpings kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Jönköpings kommun ska vidta följande åtgärder

Skolans val

1. Upphöra med att omfördela undervisningstid i ämnet språkval för årskurserna 8 och 9. Vidare ska huvudmannen besluta om en ny lokal timplan som överensstämmer med bestämmelserna i skollagen och skolförordningen. Den lokala timplanen för årskurs 8 och 9 ska ges in i samband med huvudmannens redovisning (10 kap. 4 § skollagen, 9 kap. 3–4 §§ skolförordningen, bilaga 1 skolförordningen samt 26 kap. 7–8 § skollagen).
2. Upphöra med att bedriva skolans val där undervisningen till sitt innehåll och inriktning inte är förenlig med kursplanen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna i något ämne. Huvudmannen ska i sin redovisning redogöra för hur skolans val till

innehåll och inriktning i undervisningen är förenligt med kursplanen och bedömnings- och betygskriterierna i det aktuella ämnet eller ämnena som kopplats till skolans val (9 kap. 11 § skolförordningen).)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2024:8015) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under höstterminen 2024 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende fördelning av undervisningstid inom skolans val. Sanda Idrottshögstadium i Jönköpings kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom oanmält besök på skolenheten den 24 oktober 2024. Som en del av tillsynen har även en intervju med rektorn genomförts och dokumentation i form av klassscheman och beslutad lokal timplan har granskats. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Föreläggande

Skolans val

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Rektorn uppger i intervju att Sanda Idrottshögstadium är en skola med idrottsprofil dit eleverna söker via antagningsprov i idrott. Idrottsprofilen, benämnd som specialidrott, är fördelat över samtliga årskurser och bedrivs inom ramen för skolans val. Vidare uppger rektorn att specialidrotten inte är kopplad till ämnet idrott och hälsa eller något annat ämne, varken när det gäller kursplan eller betygssättning.

Av intervju med rektorn framgår att den lokala timplanen beslutas av rektorn, men skickas till huvudmannen för påsyn, vilket följer kommunens delegationsordning. Vidare framgår att det är rektorn som beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas. Rektorn har i ärendet gett in tre olika timplaner, där huvudmannen beslutat om en lokal timplan per årskurs (7-9) för läsåret 2024/25, enligt följande;

Av den beslutade timplanen för årskurs 7 framgår att eleverna har totalt 2 634 timmar undervisningstid. Av de 2 634 avser 245 timmar skolans val. I ämnena engelska, matematik, svenska/svenska som andra språk och språkval, har ingen tid reducerats. Tid har omfördelats från samtliga övriga ämnen till fördel för skolans val, men inget av ämnena har reducerats med mer än 20 procent.

Av beslutade timplaner för årskurs 8 och 9 framgår det att eleverna har totalt 2 549 timmar undervisningstid. Av de 2 549 avser 224 timmar skolans val. I ämnena engelska, matematik och svenska/svenska som andra språk, har ingen tid reducerats. Dock har 22 timmar reducerats från ämnet språkval. Vidare har tid omfördelats från samtliga övriga ämnen till fördel för skolans val, där ämnet hem- och konsumentkunskap reducerats med 27 procent samt samhällsorienterande ämnen (SO) reducerats med 23 procent i relation till den nu gällande nationella stadiindelade timplanen. Övriga ämnen som reducerats har inte reducerats med mer än 20 procent. Att eleverna i årskurs 9 undervisas enligt den tidigare gällande timplanen och att tid reducerats från språkval bekräftas även i intervju med rektorn.

Rättslig reglering

Utöver de ämnen som räknas upp i 10 kap. 4 § skollagen ska det finnas skolans val. Skolans val får omfatta ett lokalt tillval, om Statens skolverk har godkänt en plan för undervisningen (10 kap. 4 § skollagen).

För läsåret eller för kortare tid ska det finnas ett schema för undervisningen (3 kap. 6 § skolförordningen (SFS 2011:185)).

Av timplanen för grundskolan framgår hur den garanterade undervisningstiden i ämnena ska fördelas på högstadiet. Huvudmannen ska efter förslag av rektorn besluta om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna (9 kap. 3–4 §§ och bilaga 1 till skolförordningen).

Undervisning i ett ämne inom skolans val ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med kursplanen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna (9 kap. 11 § skolförordningen).

I timplanen anges ett antal timmar som får användas för skolans val. Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Rektorn får inte uppdras åt någon annan att fatta sådana beslut (9 kap. 9 § skolförordningen).

Av bilagan framgår bland annat att vid skolans val får antalet timmar i timplanen per stadium för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Antalet timmar för svenska eller svenska som andraspråk, engelska, språkval och matematik får dock inte minskas (Bilaga 1, Timplan för grundskolan, till skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Jönköpings kommuns verksamhet vid Sanda idrottshögstadium inte uppfyller författningarnas krav avseende att eleverna i årskurs 8 och 9, inte får undervisningstid enligt nu gällande nationell timplan.

Av utredningen i ärendet framgår att skolan beslutat om lokala timplaner för årskurs 8 och 9 i enlighet med tidigare gällande nationell timplan. Det leder till att eleverna i årskurs 8 och 9 inte får den garanterade undervisningstid om 2634 timmar de har rätt till utifrån nu gällande nationell timplan. Vidare framgår det av skolans beslutade timplan för årskurs 8 och 9 att tid har reducerats från ämnet språkval, vilket är ytterligare en brist

Undervisning i ett ämne inom skolans val ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med kursplanen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna. Utredningen visar på att skolans val, specialidrott, vare sig är kopplad till ämnet idrott och hälsa eller något annat ämne och där det saknas koppling till såväl kursplan som, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna, vilket inte förenligt med författningarnas krav.

Skolinspektionen bedömer att verksamheten vid Sanda idrottshögstadium uppfyller författningarnas krav avseende att det är rektorn, på delegation från huvudmannen, som beslutar om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna. Vidare uppfyller verksamheten författningarnas krav då det är rektorn som beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas. Beslutat studietid för ämnena matematik, engelska och svenska/svenska som andra språk, är i linje med författningarnas krav och ingen tid har reducerats i dessa ämnen.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Jönköpings kommuns verksamhet vid Sanda idrottshögstadium uppfyller inte författningarnas krav vad gäller omfördelning av tid och beslutad

timplan för årskurs 8 och 9. Det finns därför skäl att förelägga Jönköpings kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Beslutet är fattat av Christina Hjalmarsson, beslutsfattare

Utredaren Fredrik Johansen har varit föredragande i ärendet.